

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

حامل متن قوانین - تفسیرینامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - سؤالات -

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

۲ شنبه ۱۸ بهمن ماه ۱۳۲۷

وزیر: سید محمد ماضی

سال چهارم - شماره ۱۱۶۰

صفحه ۲۹۰۸

قانونگذاری دوره پانزدهم

شماره مسلسل ۱۶۶۹

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱- صورت مشروح مذاکرات صد و چهل و یکمین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۸
- ۲- آگهی های رسمی ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۴۱

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه ۱۴ بهمن ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت صورت مجلس
- ۲- بقیه استیضاح آقای رحیمیان
- ۳- موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس پنجاه و پنج دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

۱- قرائت صورت مجلس

صورت مجلس جلسه قبل را آقای فولادوند (منشی) بشرح زیر قرائت نمودند

دیرآمدگان با اجازه - آقایان: نراقی - دکتر طب - مهندس هدایت - دکتر آشتیانی - بهزادی - دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: محمد حسین فشقائی - آشتیانی زاده - آقا خان بختیار - محمد علی مسعودی - مسعود تابهی - نیک پور - دکتر امینی - فرمان - خوئیلر - اسدی - باتماقلیچ.

آقای دکتر راجی بقاجاق خرمشهر و خروج هواید گمرک از کشور وسرقت پرونده کاظم محمدی خوشتری وقاجاق چای وگرقتن صندوقهای قاجاق در تهران وشهرستانهای دیگر مربوط بمعاملات معددی وجمل فاکتور در گمرک خرمشهر که از سال ۱۳۲۱ تاکنون قریب چهل میلیون تومان هواید مملکت ازین رفته شرحی بیان داشته از آقای اکرمی کاشف فاکتور های جعلی تقدیر نمودند

سه ربع قبل از ظهر روز ۳ شنبه دوازدهم بهمن مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت شد.

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است:

غائبین با اجازه - آقایان: مهندس رضوی - حسن اکبر - دکتر اعتبار - صاحبجمع - سلطان - العلماء - دکتر فلسفی - اورنگ - ابلخان - فرامرزی - حسین وکیل - شهاب خسروانی - عباس اسکندری - امامی اهری.

غائبین بی اجازه - آقایان: بیات - دکتر بقائی - تولیت - سلطانی - اخوان - منصف - ابوالقاسم بهبهانی - ابوالحسن رضوی - آصف - ناصری - بهار - یمن اسفندیاری.

همچنین راجع بکمسیون ارز اشاره نموده گفتند چهارصد میلیون تومان نیز در آنجا مورد سوءاستفاده فرار گرفته است ونیز راجع بکشت تریاک وخساراتی که از این راه بمملکت وارد میشود شرحی ایراد و اظهار عقیده نمودند که آقایان نمایندگان باید با یکدیگر متحد شوند ودر طریق حفظ مصالح مملکت خدمت کنند.

درینموقع صورت جلسات گذشته تصویب شد و آقای رحیمیان نخست دریاسخ بیانات آقای دکتر راجی گفتند باید اسامی حماة وسوء استفاده کنندگان ذکر شود سپس با اشاره بجلسه پنجشنبه هفتم بهمن گفتند نطق آقای تقی زاده حاکی از آنست که تمدید امتیاز نفت قانونی نبوده وبنابر این ملت ایران آنرا برسمیت نمیشناسد وبعد با اشاره بدلیلی که اخیراً آزاد شده اند اظهار عقیده نمودند که برای گرفتن حقوق مقصوبه ایران باید فداکاری کرد سپس راجع بمسألت خود بخراسان و مشاهده وضع اسفناک مردم آنسامان ومراجعت بهتران و انتشارات غرض- آمیزی که علیه ایشان نسبت بشاه و ارتش داده اند شرحی بیان داشته گفتند سیاست های مفرضانه خارجی بوسیله افراد پست موجبات تزلزل این اساس رافراهم میکنند تاتشکیلات لشکری وکشوری مملکت هنگام احتیاج وتامیل آنها ازهم بیاشد چنانکه درشهرپور بیست دیده شد و معتقد بودند که از محبوبیت شاه در نظر مردم نباید کاسته شود ارتش نیز باید متکی بقانون باشد ووظائف خودرا انجام دهد.

آقای رحیمیان درینموقع باصل استیضاح خود پرداخته گفتند موضوع قاچاق و خسارت سنگینی که بمملکت وارد شده مربوط بوجود يك استاندار چهارده ساله و واقف بجزئیات امور خوزستان است که دولت نیز نمیخواهد آنرا تغییر دهد و بعد موضع اجتهامی خراسان اشاره نموده گفتند خروارها کافند بر روی مسائل اجتماعی سیاه شده و اولیای دولت توجه نکرده اند بالاخص زمانی که حکومت دچار اوضاع آذربایجان و خوزستان و نقاط دیگر بود با آنکه خراسانی حکومت مرکزی را تقویت میکرد و موجب تثبیت مقام سلطنت و حکومت مرکزی شد بامور اجتماعی خراسان هیچگونه توجهی نشده همچنین خراسانی محض اطاعت از حکومت مرکزی از کشت تریاک امساک کرد ولی در نقاط دیگر دولت اجازه کاشت داد و از آنها خریداری نمود و بعد با اشاره باصلاحاتی که زمان اسدی شده بود گفتند معلوم نیست بودجه آستان قدس بچه مصرف میرسد همچنین شرحی از هملیات نایبالتولیه فعلی در انحصار شرکت فلاحی خراسان و کران کردن اجاره املاک و تعویل بزارهین و فروش مازاد غله آستانه بقیمت آزاد و تعویل بفروردیه مالکین شرحی بیان داشتند تصویبنامه دولت را مربوط بکنند آستانه قرائت نموده گفتند چرا تنی دوهزار ریال از آستانه گرانتر خریداری شود ولی خورده مالکین اوزان تر بدولت بفرشند سپس راجع ببهادری و کشاورزی و فرهنگ خراسان و تبعیضاتی که در تقسیم سهمیه خراسان بعمل آمده بتفصیل ایراد و اعتراض نموده گفتند چهارصد میلیون تومان بودجه ساختمانی ۳ سال اخیر معلوم نیست بچه مصرف رسیده و بدیهی است موجبات فقر و فلاکت مردم کشور همین مشکلات و تبعیضات و عدم توجه دولت است یکساعت بعد از ظهر جلسه ختم و بروز پنجشنبه ۳ ساعت بظلمت محول گردید .

رئیس - آقای بهادری نسبت بصورت مجلس فرمایشی دارند بفرمائید .
بهادری - بلی عرض میشود در جلسه گذشته همکار محترم آقای دکتر راجی راجع بقاچاق اینجا بیاناتی فرمودند و وعده فرموده بودند اسامی اشخاصیکه در این موضوع قاچاق شرکت داشته اند با آقایانی که از این موضوع حمایت میکنند در اینجا در جلسه هلی ذکر کنند (صحیح است) متأسفانه آقای دکتر راجی نمایان روی چه اصلی از ذکر اسامی خودداری کردند چون این موضوع يك موضوعی است که بمجلس و نمایندگان توهین وارد آورده است (صحیح است) بنده خواستم استدعا بکنم دولت هر چه زودتر اسامی اشخاصیکه در این موضوع قاچاق شرکت داشته باشند باستحضار ملت ایران برسانند
فما ینک گان - احسن ۲ احسن
رئیس - در اینموضوع سؤالی از دولت آقای گنجی و آقای مامقانی کرده اند که البته در جوابی که دولت خواهد داد موضوع روشن میشود (امامی - فرار شدنبه یکشنبه جواب داده میشود) دیگر راجع بصورت مجلس نظری نیست خوب بعدا بصورت جلسه تصویب میشود آقای رحیمیان
بقیه استیضاح آقای رحیمیان
رحیمیان - استیضاح بنده ممکن است موقوف بشود بوقت دیگری اگر ممکن بود استیضاح اولی

تکلیفش معلوم میشد بهتر بود .
رئیس - این بسته بنظر مجلس است .
محمدعلی مسعودی - اول آفان تکلیف استیضاح اولی را تعیین کنید .
رئیس - چون وسطانطق ایشان بود بنده فکر کردم نطقشان را تمام کنند آنرا حالا اگر مجلس موافقت میکند آقای رحیمیان بیانات خوششان را ادامه میدهند .
رحیمیان - بنده در جلسه قبیل عرض کردم که بودجه این چهار وزارتخانه در سال ۱۳۲۷ صد و پنجاه میلیون تومان است بخراسان تخصیص دادند پنج میلیون و هفتصد هزار تومان بودجه سه ساله چهارصد میلیون تومان بوده و بخراسان تخصیص داده شده است ده میلیون تومان و در این ۳ سال مبلغ هفتاد میلیون تومان نسبت بخراسان واقفانبعیض شده است با دولت وقت حیف و میل کرده یا جای دیگر بصرف رسانیده است باضافه عایدات بنزین در سالی دوازده میلیون تومان منظور شده و از این عایدات البته خود خراسانی هم سهمیه دارد و تا به حال یازده میلیون و سیصد و نود و دو هزار تومان خرج شده است در صورتیکه خراسانی نمیداند که این پول را در کجا بصرف رسانیده اند در خراسان راه آسفالتی مگر نباید وجود داشته باشد من باید عرض کنم تمام شهرستانها البته مثل خراسان محتاج به عمران و آبادی هستند و من حسادت نمیکنم که واقعا در جایی يك بولی بصرف رسیده باشد و البته هر گوشه ای از کشور ایران آباد شده است این است و وسطانطق بایران است فقط منظور من این است که خراسان نظر توجیهی ندارند و نسبت بخراسان هلی نمیشود و تبعیض میشود اخیراً در کمیسیون بودجه نبره ای تصویب شده است که وزارت دارائی مجاز است مبلغ ۲۸ میلیون ریال برای ساختمان و تکمیل و تعمیر راههای شوسه و ساختمان اسکله بندر عباس علاوه نموده و از محل درآمد عمران بودجه کشور بپردازد ، البته از دو حال خارج نیست ، یا آقای دکتر مصباح زاده نماینده محترم از نفوذ خودشان در کمیسیون بودجه بفتح حوزه انتخابیه خودشان يك کاری انجام داده است و این نظر قابل تقدیر است و من با ایشان ایرادی ندارم ولی آن دولتی که بیاید واقعا نظر بدهد که ۲۸ میلیون ریال برای بندر عباس تخصیص بدهند برای راههای شوسه آنجا و ایالت خراسان را که يك پنجم این کشور است در مقابل يك بندر عباس قرار بدهند و باین اندازه نسبت بخراسان بی اعتنائی بکنند بنده نسبت باین عمل اعتراض دارم . چه زود ممکن است که يك خراسان يك پنجم از این کشور را بپدا توجه کافی نداشته باشند و يك شهر بندر عباس را در مقابل خراسان قرار بدهند و مگر این دولت نقشه ایران را در دست ندارد ، من باین عمل دولت اعتراض دارم و عرض شود که برای ما هیچ قابل قبول نیست و الا بنده نمیگویم که چرا در بندر عباس ۲۸ میلیون ریال دادند ولی بطور ممکن است که این ایالت باین همی را عرض شود هیچ توجه بآن نداشته باشند ؛ اعتراض من فقط این است که چرا بخراسان داده نمیشود ؟ (فولادوند - محرومیت های ۲۰ ساله جنوب را هم در نظری بکنید آقای رحیمیان) (ذک

متمد رئیس) پس معلوم میشود که در دوره ۲۰ ساله نظر این بوده است که بعضی از قسمتهای شمال آباد بشود و جنوب را فراموش بکنند و حالا معلوم میشود سیاست اینست که شمال را فراموش بکنند و جنوب توجه بکنند ، این نظر هست ، همه احتیاج دارند تمام کشور به عمران و آبادی و باید تمام استانها توجه بشود تمام شهرستانها توجه شود ، فقط اعتراض بنده همین است که چرا در اینقسمت توجه نشده است ؟ اعتراض من باین قسمت است . و بعمل دولت است من اول عرض کردم که ایرادی به آقای دکتر مصباح زاده ندارم من بعمل دولت اعتراض دارم (اسلامی - برنامه ۷ ساله را تصویب بکنید همه جا آباد میشود) اگر برنامه ۷ ساله را همین ترتیب بخواهند مصرف کنند ، نتیجه اش از حالا معلوم است البته دفاع از خراسان ببقیده بنده آقای امیر تیمور تشریف ندارند در درجه اول بعهده آقای امیر تیمور بود ایشان مدت بیشتری در خراسان بوده اند و از وضعیت خراسان بهتر اطلاع داشته اند ، مورد توجه خراسان هم هستند و اگر ایشان این دفاع را از خراسان میکردند و قدم جلو میگذاشتند البته شاید آنهمه بی اعتنائی نسبت بخراسان نباشد ، در نتیجه این عدم توجه دولت ها در خراسان زندگی مردم در نتیجه این دو سال هر چه قبل از دو سال داشته نصف تقلیل یافته البته دوسال قبل از این مردم نود خراسان لرد نبودند ، اگر چنانکه يك گلیم باره می داشتند در نتیجه این دوسال آن گلیم را از دست دادند و اگر لقمه نان خشک گندم داشتند در این دوسال تبدیل بنان جوشد و اینترام نمیتواند پیدا کند . بنده در خراسان بودم اغلبی از اهالی قائلان ویرجند در نتیجه فقر و بیچارگی بدعوات خراسان را ندیده شدند ، همه آقایان شاید اطلاع داشته باشند ، یعنی نمایندگان خراسان اطلاع دارند این در نتیجه چیست ؟ در نتیجه اینست که توجه نشده است و حالا مردم خود خراسان بکجا پراکنده شوند آنرا من نمیتوانم حالا دولت خودش باید بداند که در این قسمت چه نظری دارد ؟ در دوره زمامداری آقای قوام السلطنه در نتیجه این اطاعت مردم خراسان راجع بتریاک و سایر محرومیت های دیگر کارخانه قند بنام خراسان تخصیص داده شده بود (صحیح است) که بخراسان ببرند حالا بنده از وضع این کارخانه اطلاع ندارم که آیا واقعا خواهد رسید و این را دوست خواهند کرد و وضعش بکجا کشیده است بنده اطلاع ندارم ولی اینقدر هم بنده اطلاع دارم که این کارخانه در زمان دولت آقای قوام السلطنه بخراسان اختصاص داده شده بود (صاحب دیوانی - صحیح نیست) (مکرّم - صحیح است تصویب نامه صادر شد برای اینکه) و بعد چه عواملی پیش آمد باینکه نفوذ آقای صاحب دیوانی و یا سایر همکاران محترم شیراز بشیراز انتقال دادند .
حاج آبی - بنده اجازه میخوام ببن ماده ۱۰۹ رئیس - تطبیق نمیکند .
رحیمیان - البته بنده در این قسمت بطوریکه قلا عرض کردم حسادتان این نیست که چرا بشیراز انتقال داده شده و شیراز هم البته حق داشته است (صحیح است) و حق هم دارد ولی چون این کارخانه با اسم خراسان تعیین شده بود این عمل دولت بهتر ترتیبی بود و این است که وقتی من اتمام باین مجلس مدعی خلاص کردن این اظهار میکنم که بهتر بود

خراسانی این عمل دولت را نسبت بخودشان يك عمل توهینی تلقی میکنند (مکرّم - صحیح است) (شادلو - صحیح است) و بعضی در نتیجه این عمل ، مردم خراسان یعنی بعضی از اهالی محترم خراسان در صدد ایجاد يك کارخانه سیمان برآمدند بنده از نتیجه تشکیل واز نتیجه اینکه بعضی از نمایندگان محترم خراسان که در این قسمت اقدام کردند اطلاع ندارم و میدانم که آنها اقدام کرده اند و مدتی در تهران آنها معطل بودند و دولت بآنها ارز نداد و در نتیجه آن شرکت منحل شد و این کارخانه موفق نشد (صحیح است) و بعداً در کارخانه ای برای سیمان خواسته اند و دولت هم ارز داده است و گویا شاید از قیمت خود کارخانه هم ارز زیادتری گرفته اند و بنابر این دولت در این قسمت هم نسبت بخراسان تبعیض نائل شده است (صحیح است) و بطور ممکن است کارخانه سیمان در جایی بخواهند تأسیس بکنند و دولت همه جور همکاری کند و نسبت بخراسان اینطور بی اعتنائی بکنند (کشاورز صدر - نسبت بپلستان هم بفرمائید) لرستان را جناب عالی بایستی اینجا استیضاح بفرمائید و بگوئید البته راجع بامنیت آنجا و مساله چغندر کاری و حمل و نقلی که آنجا راجع بچغندر کاری بانک صنعتی انجام داده است و سایر چیزها بنده مطالب دیگر زیادی داشتم و یکی هم راجع بساله جمع آوری فترا و تقاضای محترمین خراسان که تلگرافات زیادی از آنجا کرده اند و تقاضای زیادی کردند و همچنین جناب آقای حکمت راجع بزوزله زدگان خراسان میخواستم مطالبی اینجا بمرض برسانم البته مطالب من خیلی زیاد بود ولی برای تکلیف آن استیضاح اولی عرض شود که اینجا براضی خودم خانه بدهم و موکول میکنم بوقت دیگری (احسن) در خانه مرا بضم میخواستم در اینجا يك مطلبی گفته بشود البته لذتها خوشها راحتی های فراوان ، انکاه به خیلی چیزها و جدیت در حفظ مقام و خیلی چیزها ممکن است مانع از درک خیلی از حقایق بشود ، بعضیها با آقایانی که در اینجا هستند شاید خیال کنند که يك حرفهائی زده شده است و زده میشود یا وکیل خراسان نظر شخصی داشته است یا يك نظرهای دیگری اورا و اداری کرده است که اینجا اظهاراتی بکنند بدهم آقایان تشریف میبرند پشت میز وزارت و پیشخدمتها با کمال ادب و احترام برای آنها چای خواهند آورد و شاید هیچ اهیتی با بنده نداشته باشد و منم این حرفهها را که زدم و این وضعیت فقر و فلاکت تمام مردم و بخصوص خراسانرا که عرض کردم برای این نبود که جلب توجه آقایانرا بکنم یا نکنم و شاید ما اهمیتی داده نشود ولی بنده آقایان اطمینان میدهم خواهش میکنم توجه بفرمائید ، و باز هم اطمینان میدهم که در گوشه و کنار و دعوات خرابه خراسان ممکن است البته این بدون تردید بوده است و تاریخ هم نشان میدهد و ممکن است فرزندان ابو مسلمی و ممکن است فرزندان نادر شاهی وجود داشته باشند که آنها ایران را فراموش نکنند ، البته يك مطالبی راجع بوزارت کشاورزی نوشته شده است در اینجا که بنده عرض کردم مطلب خودم را تمام میکنم و داخل این جزئیات نخواهم شد ولی يك نظر دیگر دارم و آن این است که وقتی من اتمام باین مجلس مدعی خلاص کردن این اظهار میکنم که بهتر بود

چندگله هم راجع بیانک شاهنشاهی اینجا بدولت تذکر میدادی ، این راهمه میدانند و ملت ایران هم میدانند ، دولت هم متوجه است که روز یازدهم بهمن ماه این امتیاز تمام شده است (صحیح است - صحیح است) و امتیاز بانک شاهی که در واقع بانک اختناق ایران است خانه یافته (صحیح است) و اگر در این چند روز تعطیل شده است باید بروند بحساب حسابهای جاری و حسابهای خرید و فروش ارز بانک شاهی رسیدگی کنند آنوقت معلوم خواهد شد که این دولت و این اغضالی که زمام امور در دست آنهاست بچه دلیل تا بحال تکلیف بانک را تعیین نکرده اند (دهقان - بانک تکلیفش تعیین است آقا ، امتیازش تمام شده ، باید درس را ببینند و مردم راراحت کنند) و البته شایسته است که دولت درین باب يك توضیحی بدهد (بانامقلیج - بانک روس را هم بفرمائید) بنده راجع بیانک شاهی میگویم شما هم تشریف بیاورید راجع بیانک روس بفرمائید ، بنده فقط این مطلب یعنی استیضاح راجع بنفت بنده را و اداری کرد که از مطالب خیلی زیاد و اسنادی که دارم و باید اینجا ارائه بدهم فلا صرف نظر کنم (احسن) البته تعیین تکلیف استیضاح بنده مربوط بجواب آقایان خواهد بود که بعد میدهند ضمناً هم عرض میکنم که اگر وکلای شهرستانهایی که وضعیت آنها بدتر از خراسان باشد (جمعی از نمایندگان - بدتر از خراسان است) اگر بدتر از خراسان بود و شما تصدیق دارید بدولت نیایستی رای بدهید ، پس معلوم میشود شما بوظیفه خودتان عمل نمیکند یا اینکه چیز دیگری است و اگر دولت هم موفق برای اعتماد شد تقاضای من تمام نمایندگان خراسان آنچه تقاضای مشروع آنها است ترتیب اثر بدهند و اگر ترتیب اثر ندادند البته يك وقت دیگری هم شاید با اعلام جریمهای متعددی البته خدمت آقایان خواهد رسید و اگر باز هم توجه نکردند البته این مربوط بخود ملت ایران و خود خراسان خواهد بود .
رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید
وزیر دارائی - آقایان محترم استحضار دارند که دو فقره استیضاح یکی از طرف آقای عباس اسکندری و دیگری از طرف آقای رحیمیان (رحیمیان - استیضاح بنده هیچ ارتباطی با استیضاح آقای اسکندری ندارد) از دولت شده است بدوا جواب آقای اسکندری در آن قسمتی که مربوط بوزارت دارائی است عرض میشود جواب آقای رحیمیان هم چون قسمت اعظمش مربوط بوزارت دارائی است بعدا عرض آقایان خواهد رسید .
آقای اسکندری نماینده محترم آقای نخست وزیر و دولت ایشان را از جهت مسئولیت مشترکی که دارند مورد استیضاح قرار داده و چند جلسه هم با بیانات مخصوص خود توضیحاتی در اطراف استیضاح دادند که يك قسمت اعظم آن تاریخیم و پونان و مشروطیت ایران و يك قسمت دیگر تاریخ فرانسوی و در دنیا و بالاخره حمله بیکصد مردمان شریف و وطن پرست کشور بود ، اینجانب هر چه فکر کردم اگر بتوانم بگویم این مسائل ارتباطی با استیضاح ایشان داشته قدر مسلم اینست که فرمایشات

ایشان توجیهی با وزارت دارائی و مسئولیت اینجانب ندارد .
 از آن مقدمات مفصل ایشان که بگذریم تشریحی از وضع اقتصادی نموده و از فقر عمومی صحبت کردند که دولت از ابتدای کار خود متوجه بوده و چنانکه در ماده ۴ برنامه اشاره شده در توجیهی این نقایص از اهم وظایف دولت میباشد و تا آنجا که زمان و وسایل با اجازه دهد امیدوارم رفع آن میباشم ضمناً نکاتی هم بیان کردند که با اینکه ارتباط با استیضاح ندارد ولی چون در ضمن گفتارشان اشاره شده و جمله بوزارت دارائی و اینجانب میباشد اگر جواب گفته نشود ممکن است سوء تفسیر یافته شود و اظهارات خلاف واقع ایشان در انظار خارج بصورت حقیقت جلوه کند ، بنا بر این بدوا آنچه ایشان خارج از مواد استیضاح و باصطلاح بعاشبه برفته بودند مختصراً جواب عرض کنم تا برسیم ببن استیضاح .
 مقدمه این نکته را نیز ناچار است تذکر دهد که آقای اسکندری با مهارت مخصوصی که دارند ضمن متن استیضاح و با حواشی آن کلبه سؤالاتی را که قبل از ایشان توسط آقایان دهقان - آزاد - حائری زاده - دکتر عبده و سایر آقایان شده بود گنجانده اند در هر حال برای اینکه اظهارات ایشان بلا جواب نماند مختصری در جواب هر يك از مطالب ایشان عرض میشود تا در موقع خود که سؤالاتی آقایان مطرح شد جواب کافی تری داده شود :
 ۱ - و آقای اسکندری ضمن ایرادات خود اشاره کردند که چرا وزارت دارائی و اینجانب لایحه دو میلیون لیره تعمیر و اصلاح کارخانجات آرتس و خرید فشنک را امضاء نموده ایم ناچارم این نکته را تذکر دهم همانطور که توضیحات کافی از طرف وزارت جنگ و اینجانب در مجلس و کمیسیون بودجه داده شد و آقایان تصدیق دارند دوام و بقا کسوری بقدرت او است و قدرت يك کشور بسته بآرایش و میزان نیرومندی آن که ضامن استقلال کشور است میباشد (صحیح است) خیال نمیکم هیچ ایرانی باغیرتی یافت شود که نخواهد ایران عظمت و قدرتی که در گذشته داشته دارا باشد (صحیح است) اما بدبختانه با حرف و خطابه قدرت ایجاد نمیشود مملکت قشون تسلیحات موجودمان را که با خلوص نیت عرض میکنم بدست شخصی که مسلماً ایمان و علاقه اش بعظمت و قدرت کشور جای تردید نیست ایجاد شده و وضع زمانه و افتادن بدست دیگران موجب فرسودگی و خرابی آن گردیده هر چه زودتر تکمیل و تا شروع بهره برداری کامل آن ما بحتاج ضروری ارتش خود را از خارج راد کنیم - برای این منظور دولت وجداناً وظیفه دار است موضوع را برض مجلس شورای ملی برساند و تقاضای اعتبار کند و نه تنها این عمل نباید مورد اعتراض واقع شود بلکه هم توجه بآن باید مورد بازخواست مجلس واقع گردد .
 ۲ - ناطق محترم اشاره بساخته های بانک ملی نموده و ارقام متناهی آمیزی در نطق خود اشاره نموده که مدیر کل بانک ساختمانی در حدود ۱۲۰ میلیون ریال میتکنه تا چهار است این نکته را برض آقایان برساند که مدیر کل بانک چنین اختیاری داده و این مبلغ را اجازه کردند خرج میشود بلکه بودجه

بانک از هر قبیل که باشد بدو طبق اساننامه تصویب شورای عالی بانک میرسد و تا ضرورتی اجاب ننگند ساختمانی نخواهد شد .

۳ - راجع به نشر دیوید میلیون اسکانس باید بگویم ممکن است در این قضیه سره تمیز یا تفسیری شده باشد چنانکه آقایان اطلاع دارند در تاریخ ۲۴ دی ۲۶ قانونی از مجلس شورای ملی گذشت که اختیار نشر اسکانس که بموجب قانون از مجلس شورای ملی به هیئت نظارت اندوخته اسکانس داده شده بود لغو و مجدداً اختیار بعود مجلس واگذار شد و ضمناً دولت را مکلف نمود که در ظرف سه ماه مقدار اسکانس که باید در جریان باشد بمجلس اطلاع دهد چون مدتی است از تاریخ مزبور میگذرد بانک ملی مکرر بدولتهای وقت سورتی از مقدار اسکانس در جریان و آنچه بنظر بانک میرسد که اگر بر نامه هفت ساله اجراء شود باید در جریان برای کارهای هیرانی باشد تهیه و بدولت فرستاده بود البته آقایان میدانند که دولت بدون اجازه مجلس شورای ملی بموجب این قانون حق نشر جدید اسکانس را نداشته و چنین اقدامی بدون نظر مجلس شورای ملی انجام پذیر نیست .

مطالب فوق که بطور اختصار عرض شد چنانکه فوقاً اشاره گردیده چون مورد سؤال آقایان دیگر نیز میباشد نسبت به هر کدام در موقع خود بامدارک و دلایل کافی جواب کاملتری داده خواهد شد . ضمناً ناطق معتمد ضمن بیانات خود چند ورقه کاغذ کلبه برای من فرستادند که اینک برای استحضار آقایان عین آنها را میخوانم که تصور نفرمائید موضوع مهمی است که ایشان ملاحظه بنده را کرده (با اینکه رویه ایشان نیست) یا خواسته اند مطلب مهم و محرمانه مملکتی را در پشت تریبون افشاء کرده باشند برای اینکه آقایان مطلع شوند آنها را تقدیم مقام ریاست میکنم که هر کدام از آقایان بخواهند ملاحظه فرمایند (بعضی از نمایندگان - توضیح فرمائید یکی از آنها را قرائت فرمائید) ۲۷۹۱۲۲

تصدیق حضور مبارک گردم . پس از عرض ارادت و بندگی امیدوارم که وجود عالی سلامت از راه لطف و مرحمت از فدوی استفساری فرمائید بعد از سلامت و فملا در شهسوار و مشغول انجام امورات املاک میباشد و بقیه مطالب را آقای ساعد المالك و حیدر بعرض عالی خواهند رساند و همینقدر عرض میکنم باهتیی که در حضر تعالی سراغ دارم مشغول با اقدام سایرین را هم بیاید از تشویق فرمائید تمام عایدات راجع آوری خواهیم کرد و هیچکس قادر هیچ کاری نخواهد بود و تمام مالکین و مردم یشیبیان شما خواهند بود . فدوی این یک کافندی است که یک نفر مازندرانى يك مازندرانى دیگرى مینویسد يك نامه دیگرى هم هست که برای آقایان میخوانم خدمت جناب آقای اسکندری نماینده معتمد مجلس شورای ملی

چون شخص شعبی عالی همیشه در حفظ حقوق عمومی سامی بوده اینک برای اطلاع خاطر مبارک مروض میشود .

۱ - چنانچه خاطر عالی مستحض است ورته خلعتبری باتسویه حساب مورث خود بادولت و بانک کشاورزی (بانک سابق ایران) و گرفتن مفاصا به

امضای جناب آقای نفی زاده وزیر وقت دارائی از گذشتن قانون استرداد املاک بموقع استفاده نموده و بانظرم استنشادهای مرضحال بمعكمه تقدیم که تاکنون جریان دارد و در معكمه ابتدائی ورته محكوم و اینک در مرحله تجدید نظر است .

۲ - یکی از شهود وراث خلعتبری با اینکه خود در ایام گذشته وزیر دادگستری بوده و بر علیه دولت شهادت داده جناب آقای صدر الاشراف امیر العاج است که اینک بسوزارت دادگستری مجدداً تعیین شده است .

۳ - عین استهاد را ورته خلعتبری بمعكمه تقدیم و در پرونده عمل موجود است . (بعضی از نمایندگان - مربوط بچیستی؟) اسم بعضی از آقایان هست ، بعد هم يك گزارشی در این جا هست که ورته خلعتبری که محكوم شده اند وزارت مالیه و وزارت عدلیه گفته اند که از آنها پول تبر نگیرند و سفته بگیرند این بموجب حکمی است که ابلاغ شده است و هنوز تقاضای تجدید نظر نکرده اند علاوه بر این نه وزارت دادگستری و نه وزارت دارائی نمیتواند جز بمعكمه سفته از آنها بگیرد اینها را بنده با آقای رئیس مجلس تقدیم میکنم

حالا وارد میشویم در متن استیضاح آنچه در استیضاح آقای اسکندری ارتباط مستقیم با وزارت دارائی از لحاظ وابستگی کادارات امتیازات و نفی با وزارت دارائی دارد و مسئولیت مستقیم اینجناب است باید عرض کنم چنانکه آقایان اطلاع دارند در اجرای بند (ه) قانونی مصوب سی ام مهر ماه ۱۳۲۶ که ذیلا خوانده میشود :

دولت مکلف است در کلیه مواردی که حقوق ملت ایران نسبت بمنافع ثروت کشور ام از منابع زیرزمینی و غیر آن مورد تضییع واقع شده است بخصوس راجع به نفت جنوب بمنظور استیفای حقوق ملی مذاکرات و اقدامات لازم را بعمل آورده و مجلس شورای ملی را از نتیجه آن مطلع سازد دولت های گذشته در مقام انجام تکالیف قانونی خود برآمده و نمایندگان برای مذاکره و اعلام نظریات دولت بآنان از لندن خواسته بودند نمایندگان شرکت با آقایان ابلاغ گردید مشارالهم تقاضا کردند که سه ماه بآنها مهلت داده شود که با هیئت مدیره شرکت مشاوره نموده بعد نماینده تام الاختیار شرکت برای مذاکره و انعقاد تصمیم بطهران اعزام شود . دولت فعلی هم از بدو شروع بکار چنانکه در ماده (۶) برنامه خود بیان نموده بود نهایت کوشش را دارد که در اجرای قانون مزبور حداکثر حقوق ملت ایران را استیفا نماید و بمجلس شورای ملی اطمینان میدهد که از هیچ اقدامی هم در این زمینه فرو گذار نکرده و نخواهد کرد . (صحیح است)

اما قسمت دوم استیضاح آقای اسکندری سکه مدعی بودند دولت نسبت بساختن تصفیه خانه ها خارج از ایران از طرف شرکت سکوت کرده و اعتراض نموده است صحیح نیست زیرا وزارت در خانه جنگ جهانی که ساختمانهای شرکت بواسطه وقوع جنگ متوقف شده بود مرتب نسبت بعملیات شرکت در تأسیس تصفیه خانه در خارج از کشور اعتراض شده است و یاد داشتهای که داده شده در

وزارت دارائی موجود است (آزاد نتیجه چه شده است ؟) با این ترتیب خاطر نمایندگان محترم را مطلع میسازد که دولت کاملاً متوجه مسئولیتی که طبق قانون مصوب مهر ماه ۱۳۲۶ بر عهده دارد در کلیه مواردیکه حقوق ملت نسبت بمنافع ثروت کشور مورد تضییع واقع شده کوتاهی نخواهد کرد . (صحیح است)

در خانه با اینکه نمیخواهم وقت گرانبهای مجلس شورای ملی را بیش از این گرفته باشم و بهصداقت فرمایش علی علیه السلام «راحة الانسان فی حفظ اللسان است ولی اگر بسکوت هم بگذرانم مضمون شعر شیخ سعدی علیه الرحمه که میگوید : دو چیز تیره عقل است دم فرو بستن

بوقت گفتن گفتن بوقت خاموشی در باره ام مصداق پیدا خواهد کرد ناچار از ذکر این نکته میباشد که اینجناب شخصاً با احساسات وطن پرستانه نمایندگان معتمد و هر ایرانی که در راه استیفای حقوق ملت ایران اقدام کند احترام میکندم و امیدوارم اگر مورد اطمینان و اعتماد مجلس شورای ملی که نماینده تمام ملت ایران است باشم بتوانم در این موقع که بحسب وظیفه مامور مذاکره با نمایندگان شرکت میباشد آنچه بمنظور ملت ایران است بنوعی اکل و اتم انجام دهم که در آتی بتوانم افتخار کنم که توانسته ام بطریق شایسته از حقوق هممیهنان عزیزم دفاع نموده ام و صریحاً اظهار میکنم در ظرف مدت دو ماه و کسری خدمت دو وزارت دارائی مطالعاتی نموده ام که فعلاً مصلحت ملک و ملت را در بیان عینی آن نمیدانم ولی قدر مسلم این است که هیچگونه تصمیم قطعی بدون استحضار مجلس شورای ملی گرفته نخواهد شد (صحیح است) همینقدر سر بسته میگویم اگر مصلحت بود که نظریات دولت گفته میشد آنوقت آقایان صدیق میفرمودند که وزارت دارائی تا آن اندازه که ممکن بود نکته ای را در نظریاتش فرو گذار نکرده و اگر مسأله تاریکی باشد بکدام مشاورین ایرانی و متخصصین اروپائی که استخدام شده اند روشن و مورد نظر واقع خواهد گردید .

ولی آقایان باید تصدیق فرمایند امید موفقیت و حصول نتیجه در استیفای حق مسلم و واقعی ملت ایران چه راجع بنفت جنوب و چه راجع بسایر امتیازاتی که قبلاً داده شده فرع بر تقویت و پشتیبانی کامل مجلس شورای ملی است - دولت با وزیری میتواند در این قبیل مسائل کامیاب شود که مجلس شورای ملی که مظهر ملت ایران است از او کاملاً پشتیبانی کند - امروز مردم کشور مترسند به بینند از حقوق آنان بچه طریق در این مسائل حیاتی که سعادت آتی آنها بسته بآست بچه قسم دفاع میشود .

در این موقع که قرعه فال از طرف دولت پناز اینجناب زده شده و مرا مأمور مذاکره نموده اند در این مکان مقدس بشرافت خود سوگند یاد میکنم که آنچه در قوه و قدرت دارم در راه استیفای حقوق ملت ایران اعمال نموده و در راه سعادت ملک و ملت صمیمانه کوشا خواهم بود .

نمایندگان - صحیح است - احسن رئیس - آقای وزیر خارجه فرمائید .

وزیر خارجه (آقای حکمت) - بطوری که

آقایان نمایندگان معتمد استحضار دارند کسالت جناب آقای نخست وزیر ادامه پیدا کرده و متأسفانه نتوانستند شخصاً برای جواب استیضاح آقای عباس اسکندری نماینده معتمد حاضر شوند جناب آقای نخست وزیر کمال اشتیاق را داهند که خودشان در مجلس شورای ملی بتوانند حضور پیدا کنند و مطالبی که منظور بود باطلاع آقایان معتمد برسانند ولی چون اطمینان ایشان را از حرکت منع کرده اند بنده را مأمور فرمودند که این مطالب را از طرف ایشان بعرض مجلس برسانم امیدوارم بزودی رفع نقاحت از ایشان شده و در جلسات آتی انشاءالله تماس خود را با نمایندگان از سر نگیرند (نمایندگان - انشاءالله) آقای اسکندری سه مطلب را موضوع استیضاح خود قرار داده اند و با این که چند جلسه مجلس صرف استماع بیانات ایشان شد ولی اگر از مقدمه و ذکر مطالب تاریخی و نقل اساطیر یونان و روم و حوادث متفرقه و لطایف و ظرایف و اشعار و ادبیات که با کمال مهارت بیان میکردند صرف نظر کنیم میتوانیم مجموع اظهارات ایشان را در چند جمله مکرر در خصوص نفت جنوب و تاریخچه امتیاز و قضایاتی که از چهل سال باین طرف در محیط سیاسی ایران رخ داده است خلاصه کنیم از مطالبی که در چند جلسه مجلس شورای ملی آقای اسکندری بیان فرمودند بسیاری از سر گذشت ها و حکایات دور و نزدیک تاریخی وجود داشت که بیش از دولت بلکه سه ربع آن مربوط بدولت آقای ساعد و عصر حاضر نیست و گاهی اشاره بانفاقاتی فرموده اند که مربوط بادوار تاریخ معاصر هم نمیباشد (صحیح است) از آنجا که جناب آقای ساعد دولت ایشان هرگز نتوانسته اند افکار عمومی را فریب دهند و حقایق را از نظر مجلس شورای ملی و ملت ایران پنهان دارند باین واسطه از این استیضاح در موقعی که دولت تازه شروع بکار کرده و مجال هنوز برای اجرای برنامه خود نیافته اند از بیانات طولانی و مفصل و خارج از موضوع استیضاح کتنه معتمد گله نمیکند زیرا معتقد هستند که تنها قضاوت جامعه است که میتواند نیک و بد اعمال حکومت را تشخیص دهد و این داوری را نباید از راه حرف و حساسه سرائی انتظار داشت (نمایندگان - صحیح است) خوشبختانه رفتار و کردار هر يك از افراد مؤثر سلطنت هر روز در معرض قضاوت عمومی قرار میگردد - گذشته و حال طرز زندگی و موقعیت های شخصی و اجتماعی افراد در چگونگی این داوری ها تأثیر فراوان دارد و اگر کسی از روی حسن نیت یا سوء نیت بزور سخنوری و انشاء کلمات و مغالطات بتواند برای مدتی کوتاه بلکه برای چند ساعت صفای ضمیر و احساسات بسی شایه را تحت نفوذ قرار دهد محال است که ملت هشیار ایران را افعال کند یا تاریخ يك مملکت را در محاسنه خود بضالت بکشاند (نمایندگان - صحیح است) آری بدبختانه ما در عصری زندگی میکنیم که نفت گفتگو و کشمکش عظیمی در جهان بر پا کرده و این مایع سیال در دنیا آتشی افروخته که خسانمان ابناء بشر را سوخته است و متأسفانه دود آن همیشه بچشم ما مردم ایران میرود و باز متأسفانه بعضی از ارباب اغراض دهم بر این آتش روغن میافشانند

فائل کخانه خود را میسوزانند وظیفه مفلاست که

در بیرامون این حریق هشیار باشند و بحزم احتیاط قدم در دارند زیرا آنرا که خانه نبین است بازی نه این است (صحیح است) باری در باب نفت جنوب عرض میکردم از جهت جریان اداری وظیفه ای که دولت در برابر قانون و مجلس شورای ملی دارد و تکالیفی که در این باب بحکم وظیفه انجام داده و میدهد در این قسمت جناب آقای وزیر دارائی خلاصه ای از اقداماتی که برای استیفاء منافع کشور بعمل آمده بعرض مجلس رسانیدند و همچنین باینداری دولت را در انجام این وظیفه ملی مختصری بیان نمودند اما از جهات دیگر آنچه جناب آقای نخست وزیر فرموده اند بعرض مجلس برسانم این است که دولت و رئیس آن ابدأ مسئول نشریاتی که مخبرین جراید منتشر میکنند و بعضی دیگر آنرا ترجمه مینمایند و انتشار میدهند نمیباشد زیرا این معنی در نظر دولت بدیهی است که اقدام دولت فقط محدود و محصور بتکلیفی است که قانون سی ام مهر ۱۳۲۶ برای او معین کرده و باید بر طبق نص آن رفتار نماید (صحیح است) این قانون میگوید دولت مکلف است در کلیه مواردی که حقوق ملت ایران نسبت بمنافع ثروت کشور ام از منابع زیرزمینی و غیر آن مورد تضییع واقع شده است بخصوس راجع بنفت جنوب بمنظور استیفاء حقوق ملی مذاکرات و اقدامات لازم را بعمل آورده و مجلس شورای ملی را از نتیجه آن مطلع سازد هیچ دولتی بیادیت عقل نمیتواند و نباید قسمی از حدود این قانون تجاوز نماید (صحیح است) دولت آقای ساعد باید بر طبق همین دستور صریح عمل نماید و باید حقوق ملت ایران را از شرکت نفت بمعنای تام کلمه استیفاء نماید (صحیح است) همین وظیفه بالعصا در ماده برنامه دولت نیز ذکر شده است ولی تازه عملیات دولت آغاز شده بود و بآن حد نرسیده بود که بتواند گزارشی بعرض مجلس برساند که مرادف با استیضاح گردید - البته دولت وظیفه خود میداند که مفاد قانون مذکور را بمعنای وسیع و مفهوم نام و نام آن انجام دهد (مکی - یعنی تا افاضه قرارداد) و بهیچوجه از مشکلاتی که در پیش دارد بیم و هراسی نخواهد داشت (نمایندگان - احسن) همین دلیل بانوجه بند مذاکرات این چند روزه مجلس و مقالات مقنی که در جراید نوشته شده و همه از دفاع حقوق ملت ایران سخن گفته اند منتقم شده و برای اثبات حقانیت خود در دعاوی خویش و تقویت خود از انکار عمومی جدا کن استفاده و انشاءالله خواهیم نمود (صحیح است) دولت بخوبی میداند که بار سنگین و بسیار مشکلی بردوش او است و برای حصول مقصود تحمل انواع سختی و شایده در این بایند بنماید - بدیهی است که اگر خواهی سلامت بر کنای است - ولیکن ما از زیر بار مسئولیت شانه خالی نمیکشیم و مانند سربازی فداکار در دفاع از سنگر خویش تا آخرین لحظه باینداری خواهیم نمود (احسن) اگر اهل حضرت همایون خدمتگذارانی وظیفه و ملت از ما راضی هستند و ما را خدمتگذارانی وظیفه شناس تشخیص دهند برای ما بهترین پاداش خواهد بود همین جهت نشریات بعضی جراید و خبر گزاریه را بهیچوجه اهمیت ندادیم و هیچگونه سندیت و اعتباری برای آن قائل نیستیم - سخنان بعضی از مخبرین جراید که مدلول (بصرفون الکلم عن مواضعه) میباشد نزد ما ارزشی نخواهد داشت و از روی کمال صمیمیت سعی

خواهیم کرد که با مشورت متخصصین حقوقی و فنی و همفکری و مساعدت ممنوی نمایندگان معتمد اقدامات لازم بنمائیم و نتیجه اقدامات و مذاکرات خود را بعرض مجلس شورای ملی برسانیم (صحیح است) بدیهی است تصمیم نهائی بمجلس شورای ملی خواهد بود ولی در همان حال از نمایندگان معتمد که بعد از مردمی وطن پرست و فرزانه هستند توقع دارد که دولت را فرصت بدهند و تکالیفی که بر عهده دارد انجام دهد و الا وظیفه دشواری بر عهده خدمت گذاری گذاشتن و باو مجال و وسیله ندادن بحکم عقل موفقیت او محال خواهد بود بخانه راه ندادش کجا رود درویش بیست دیده مسکین دیدنش فرمود

دولت بمجلس شورای ملی با صریح ترین وجهی اطمینان میدهد که بمسئولیتی که طبق قانون مصوب مهر ۱۳۲۶ بر عهده دارد آگاهی کامل دارد و وظیفه خود را در اجرای قانون مزبور انجام داده و خواهد داد و نیز بمجلس شورای ملی اطمینان میدهد که آقای نخست وزیر در مصاحبه خود حتی اشاره ای که منافی با قانون مصوب مهرماه ۱۳۲۶ باشد ننموده و سایر این اظهارات منتسب بایشان و هر گونه تفسیر و تعبیری که بر روی آن درجارید شده باشد ناصحیح و فاقد هر گونه اعتبار و سندیت است - آقایان ، شما بر گردیدگان ملت هستید با همیت و باریکی موقع و آشفتنکی اوضاع جهان بخوبی توجه دارید بسا علاقه خاص که بمنافع وطن خود دارید دولت را که در این هنگام محل دقتترین مسئله مهم اقتصادی کشور بر عهده او است تقویت فرمائید (نمایندگان - صحیح است) تا بتواند بکسک و حمایت شما در استیفای حقوق حقه ملت ایران کامیاب شود و آنچه تاکنون از ما فوت شده و منظور و مطلوب هر ایرانی وطن پرست است انشاء الله بدست آورد (نمایندگان - انشاء الله) بنا بر این از وجدان شما تقاضای قضاوت عادلانه مینمایم

نمایندگان - صحیح است - احسن

۳ - موقع دستور جلسه به ختم جلسه

رئیس - پیشنهاد تنفس رسیده است که آقای دکتور متین دفتری داده اند قرائت میشود .

ریاست معتمد مجلس شورای ملی - تقاضا میکنم ده دقیقه تنفس داده شود .

بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست .

رئیس - ده دقیقه تنفس داده میشود و بعد از ده دقیقه آقایان باید حاضر شوند .

(در این موقع مقارن ظهر بمنوان تنفس مجلس ختم شد .)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

اخبار مجلس

جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی ساعت ۷ و نیم بعد از ظهر روز جمعه ۱۵ بهمن بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و جناب آقای حکمت رئیس مجلس شورای ملی چنین بیان نمودند: خاطر آقایان نمایندگان از حادثه عم انگیز و سود فصدی که امروز هنگام ورود بدانشگاه نسبت بذات مقدس اهلحضرت همایون شاهنشاهی رخ داده مستعضر شده است از این عمل خیانتکارانه و خائنانه که بکشور ایران شده مجلس شورای ملی کمال انزجار و نفرت را اظهار می دارد زیرا بشهادت تاریخ و گواهی ملت ایران اهلحضرت همایون شاهنشاهی در مدت هشت سال سلطنت خود که مصادف با جنگ جهانی و سخت ترین مواقع دنیا بوده تمام وقت و هم خود را صمیمانه در راه ترقی و سعادت و رفاه مردم کشور بانهایت رافت و کمال عطف و میندول فرموده اند (تصدیق نمایندگان) چون فضل و مشیت خداوندی بر حفظ این کشور کهن سال است نقشه خائنانه به نتیجه نرسید و با اینکه چند نیر بطرف ذات مقدس شاهانه انداخته شده بود فقط مختصر جراحی بصورت وارد آمده و چهار گدوله بکلاه و لباس اهلحضرت اصابت کرد.

من یقین دارم قلوب تمام نمایندگان مجلس و قاطبه ملت ایران که کمال مهر و علاقه بشاهنشاه محبوب خود دارند از رفع این خطر و سلامتی ذات ملوکانه ملو از مسرت و غرق در شادمانی است (تصدیق نمایندگان) بشکرانه این تفضل الهی که شامل حال کشور و ملت ایران گردیده همه یکدل و یکبازان سلامتی و دوام عمر اهلحضرت شاهنشاه محبوب و عظمت میهن عزیز را از درگاه حضرت احدیت مسئلت می نمایم (تصدیق نمایندگان)

بیانات آقای رئیس مجلس در میان تصدیق و احساسات

روز یکشنبه دهم بهمن ۲۷ قبل از ظهر شعب اول و سوم و پنجم تشکیل و هیئت رئیسه خود را از ابتکار انتخاب نمودند.

شعبه اول
رئیس آقای ملک مدنی
نایب رئیس آقای کشاورز صدر
منشی آقای کعبه
مخبر آقای صفا امامی

شعبه سوم
رئیس آقای حائری زاده
نایب رئیس نورالدین امامی
منشی آقای ملک پور
مخبر آقای فولادوند

شعبه پنجم
رئیس آقای رفیع
نایب رئیس آقای افشار
منشی آقای آقا خان بختیار
مخبر آقای امیر تیمور

آقایان: احمد دهقان - مکی - اسدی هم
بترتیب بسمت عضویت کمیسیون هرائض
آقایان: جرجانی - کعبه - معتمد دماوندی
ارباب مهدی - عباسی - رحیمیان برای عضویت
کمیسیون مبتکرات بترتیب از سه شعبه فوق انتخاب
گردیدند.

پرشور نمایندگان خاتمه یافت و جلسه آتی مجلس طبق اعلام قبلی بساعت ۹ صبح شنبه ۱۶ بهمنماه موکول گردید.

●●●

روز سه شنبه دوازدهم بهمن ماه ۲۷ قبل از ظهر شعب دوم و چهارم و ششم تشکیل و هیئت رئیسه خود را از ابتکار انتخاب نمودند.

شعبه دوم
آقای اقبال رئیس
آقای قیادبان نایب رئیس
آقای مشایخی مخبر
آقای لاهوتی منشی
شعبه چهارم
آقای تقی زاده رئیس
آقای ضیاء ابراهیمی نایب رئیس
آقای اردلان مخبر
آقای بهادری منشی

شعبه ششم
آقای امامقانی رئیس
آقای عدل اسفندیاری نایب رئیس
آقای هرب شیبانی مخبر
آقای زنگنه منشی

آقای حافظی از شعبه دوم - آقای شریف زاده از شعبه چهارم - آقای هاشم وکیل از شعبه ششم برای عضویت کمیسیون هرائض
آقایان صاحب دیوانی و مکرم از شعبه دوم - آقایان حاج امین و فاضلی از شعبه چهارم و آقایان اسلامی و برزین از شعبه ششم برای عضویت کمیسیون مبتکرات انتخاب گردیدند.

●●●

روز یکشنبه ۱۷ بهمن ۱۳۲۷ دو ساعت و نیم قبل از ظهر کمیسیون امور خارجه با حضور آقای حکمت وزیر امور خارجه بریاست آقای رفیع تشکیل و دو فقره لایحه دولت مربوط بمبارزه با مملخ و قرارداد بین دولتین ایران و عراق و همچنین بین دولتین ایران و پاکستان و هندوستان مطرح و تصویب گردید.